

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 35 (2)

IZDAN 1 MAJA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13995

Zavody Ringhoffer — Tatra a. s., Praha-Smichov, Č. S. R.

Čekrk, naročito za motorna vozila.

Prijava od 13 avgusta 1937.

Važi od 1 decembra 1937.

Pronalazak se odnosi na čekrk za motorna vozila i t.sl. koji služi za vučenje tereta. Do sada upotrebljeni čekrci se obično sastoje iz jednostavnog doboša, na koji namotava užu za vučenje, sa više zavoja, tako, da se između doboša i užeta javi dovoljno veliko trenje. Ako se motorom pogonjeni doboš obrće, tada se zatežući deo užeta stalno namotava na doboš, dok se njegov slobodni kraj odvija, pri čemu pak poslugi mora stalno vršiti izvesno vučenje ovog slobodnog dela, da bi se između užeta i doboša održalo dovoljno trenje.

Ovaj način rada ima nezgodu, da nailazeći deo užeta mora stalno potiskivati već postojeće zavojke iz užeta na dobošu, usled čega se s jedne strane smanjuje trenje između užeta i doboša u znatnoj meri, a s druge strane često novo obrazujući se zavojak preskače preko ranijeg zavojka, usled čega se užu upliće, tako, da se čekrk tada mora zaustavljati i da se užu ponovno uredi i obavi oko doboša.

Po pronalasku se ove nezgode dosadašnjeg čekrka otklanjaju time, što se svaki zavojak užeta vodi oko dva doboša i time što se usled izvođenja doboša zavojci automatski pomeraju dalje za jednu širinu užeta. Ovim se izbegava kako preskakanje zavojaka užeta tako i potreba, da se užu bočno potiskuje na dobošu.

Po jednoj daljoj odlici pronalaska mogu oba doboša imati žljebove (brazde) i užu se namotava na taj način, što se ono pri radu uvek uvodi u prvi žljeb jednoga doboša a odatle u prvi žljeb drugog doboša, od ovog opet u drugi žljeb prvoga doboša i t.d. Prvenstveno izvođenjem žlje-

bova klinastog preseka može se potrebno trenje između užeta i doboša još povećati.

Najzad se pronalazak sastoji u tome, što se rastojanje oba doboša može podešavati u cilju povećanja napona užadi između doboša i time i povećanje trenja između užeta i doboša. Podešavanje rastojanja može se izvoditi automatski, prvenstveno pomoću pritiska opruge, i nastavlja se tada dok ne nastupi zapreka sama sobom.

Na priloženom je nacrtu pronalazak šematički radi primera. Sl. 1 pokazuje jedan primer izvođenja u izgledu sa strane. Sl. 2 pokazuje odgovarajući izgled odozgo. Sl. 3 pokazuje presek kroz kliznu vodilju pomoćnog doboša.

Glavni doboš 1 pogoni se pomoću kakvog izvora snage, naročito pomoću motora samog vozila, pomoću osovine 2. U prvi žljeb ovoga doboša stupa užu 3, koje odatle dospeva u prvi žljeb pomoćnog doboša 4. Pomoćni doboš 4 je postavljen na osovini 5, koja je nošena kliznim delom 6. Klizni deo 6 je postavljen u nepomičnoj vodilji 7 pomerljivo u pravcu linije koja vezuje ose doboša 1 i 4, pri čemu opruga 8 teži da klizni deo 6 zajedno sa osovino 5 i dobošem 4 potisne od doboša 1 u pravcu strele 9. Uža 3 se, kao što se vidi sa slike, vodi uvek od jednog žljeba jednog doboša u sledeći žljeb drugog doboša. Broj žljebova i zavojaka užeta zavisi od za potrebnog učinka potrebnog trenja.

Žljebovi mogu u datom slučaju imati klinasti presek, da bi užu bilo u njima dovoljno uklješteno i da bi se postiglo dovoljno trenje za automatsko zapiranje na čekrku.

U pojedinostima su moguće izmene. Tako na primer mogu umesto opruga služiti i drugi podesni uređaj za natezanje zavojaka užeta. Dalje može bočno pomeranje zavojaka užeta umesto pomoću žljebova biti obezbeđeno malo ukrštenim položajem obe ose doboša jedne prema drugoj. S druge strane može takođe biti dovoljno, ako samo jedan od oba doboša ima žljebove.

Patentni zahtevi:

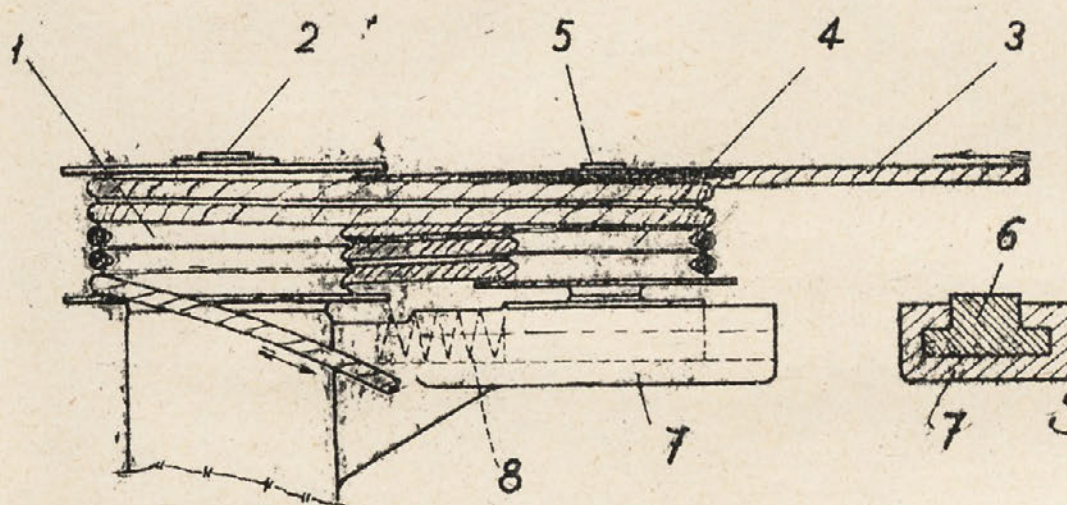
1.) Čekrk, naročito za motorna vozila, naznačen time, što su postavljena dva doboša jedan pored drugog, pri čemu je svaki zavojak užeta vođen oko oba doboša.

2.) Čekrk po zahtevu 1, naznačen time što je jedan, ili oba doboša, snabdeven žljebovima koji n.pr. imaju klinast presek, pri čemu je uže uvek vođeno od žljeba jednog doboša preko odgovarajućeg žljeba drugog doboša u sledeći žleb prvog doboša i t.d.

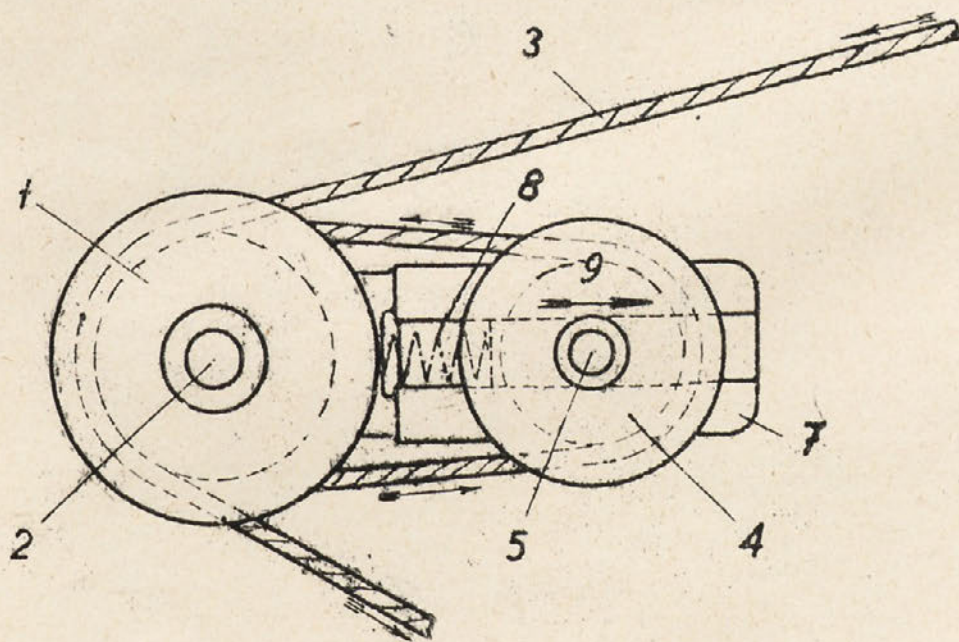
3.) Čekrk po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što se rastojanje između oba doboša može podesiti.

4.) Čekrk po zahtevu 3, naznačen time, što ima kakav uređaj koji utiče na uvećanje rastojanja između oba doboša, n.pr. kakvu oprugu (8), pomoću koje se rastojanje automatski uvećava do postizanja samozapreke vučenjem užeta.

Sl. 1.

Sl. 3

Sl. 2.

